

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudkyní JUDr. Marcelou Rouskovou ve věci

žalobkyně: **G. Z.**, narozená x
státní příslušností x
bytem v ČR: x

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra, odbor azylové a migrační politiky**
sídlem Nad štolou 3, 170 34 Praha 7

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 12. 1. 2022 č. j. OAM-260/ZA-ZA12-LE26-2021

takto:

- I. Rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky ze dne 12. 1. 2022 č. j. OAM-260/ZA-ZA12-LE26-2021 se zrušuje a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobkyně se podanou žalobou domáhala zrušení shora specifikovaného rozhodnutí, kterým bylo rozhodnuto o neudělení mezinárodní ochrany dle ust. § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“).
2. Žalobkyně v žalobě uvedla, že v jejím případě existují důvody pro udělení mezinárodní ochrany dle ust. § 14a zákona o azylu. Měla za to, že žalovaný nedostatečně zjistil skutkový stav, čímž rozhodnutí zatížil nepřezkoumatelností a nezákonností. Žalobkyně sdělila, že pochází z místa x, které se nachází v Doněcké oblasti ve východní části Ukrajiny. V případě návratu se obávala o svůj život, neboť pochází z oblasti okupované proruskými separatisty. Konstatovala, že žalovaný vycházel z neaktuálních informací o zemi původu, protože všechny jím obstarané informace pochází z roku 2020. V žalobě dále odkázala na velké množství novinových článků, které hovoří o aktuální situaci na Ukrajině. Dále nesouhlasila se závěrem žalovaného, že může využít institutu vnitřního přesídlení, protože patří k ruskojazyčné menšině, která je ze strany občanů Ukrajiny diskriminována.
3. Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě uvedl, že popírá oprávněnost námitek uvedených žalobkyní a současně s nimi nesouhlasí, neboť neprokazují, že by porušil některé ustanovení správního řádu či zákona o azylu. Odkázal na obsah správního spisu, zejména žádost o udělení mezinárodní ochrany, použité informace o zemi původu, výpovědi žalobkyně a na žalobou napadené rozhodnutí. Navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.
4. Městský soud v Praze na základě podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, a to v mezích žalobních bodů, kterými je vázán (ust. § 75 odst. 2 věta první s. ř. s.), a po provedeném řízení dospěl k závěru, že žaloba byla podána důvodně.
5. Soud o věci samé rozhodl bez jednání dle ust. § 51 odst. 1 s. ř. s., jelikož žalobkyně k výzvě soudu ve stanovené dvoutýdenní lhůtě nevyjádřila svůj nesouhlas s takovým projednáním věci a žalovaný výslovně souhlasil s projednáním věci bez jednání.
6. Ve správním spise se pro daný případ nalézají tyto podstatné dokumenty: žádost o udělení mezinárodní ochrany ze dne 19. 4. 2021, poskytnutí údajů k žádosti o udělení mezinárodní ochrany ze dne 28. 4. 2021, protokol o pohovoru k žádosti o udělení mezinárodní ochrany ze dne 28. 4. 2021, informace Ministerstva vnitra ČR, odboru azylové a migrační politiky „Hodnocení Ukrajiny jako bezpečné země původu“ ze dne 8. 8. 2020, žalobou napadené rozhodnutí č. j. OAM-260/ZA-ZA12-LE26-2021 ze dne 12. 1. 2022.
7. Soud ze správního spisu zjistil, že dne 19. 4. 2021 podala žalobkyně žádost o udělení mezinárodní ochrany, ke které dne 28. 4. 2021 poskytla údaje. Uvedla, že je ukrajinské národnosti, pravoslavného křesťanského vyznání. Nemá žádné politické přesvědčení a nikdy nebyla členkou žádné politické strany či skupiny. Je svobodná, bezdětná a ve vlasti naposledy pobývala na adrese x, Doněcká oblast. K důvodům své žádosti uvedla, že o mezinárodní ochranu v České republice žádá, protože na území České republiky žije již od roku 2014 a v místě jejího bydliště je válka a město, kde žila je součástí Doněcké lidové republiky. Na území, které je pod kontrolou ukrajinské vlády nikoho nemá, na území České republiky pak žije její matka.
8. Pohovor k žádosti o udělení mezinárodní ochrany byl s žalobkyní proveden dne 28. 4. 2021, kdy žalobkyně sdělila, že ve vlasti žila pouze ve městě x v Doněcké oblasti. Ve vlasti již nežije

nikdo z příbuzných, nevlastní tam žádný majetek a není tam s nikým v kontaktu. Na Ukrajině nikdy neměla potíže s policií ani jinými státními orgány. Návratu se obávala z důvodu bojů v Doněcké oblasti.

9. Žalobou napadeným rozhodnutím č. j. OAM-260/ZA-ZA-12-LE26-2021 ze dne 12. 1. 2022 bylo rozhodnuto, že žalobkyni se mezinárodní ochrana dle ust. § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona o azylu neuděluje.
10. Soud posoudil předmětnou věc následovně:
11. Podle ust. § 12 zákona o azylu *azyl se cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.*
12. Podle ust. § 14 zákona o azylu *jestliže v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude zjištěn důvod pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12, lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit azyl z humanitárního důvodu.*
13. Podle ust. § 14a odst. 1 zákona o azylu *doplňková ochrana se udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště.*
14. Podle ust. § 14a odst. 2 zákona o azylu *za vážnou újmu se podle tohoto zákona považuje a) uložení nebo vykonání trestu smrti, b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, c) vážné ohrožení života civilisty nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.*
15. Soud úvodem připomíná, že pouhý výčet zákonných ustanovení, které měl žalovaný dle žalobkyně porušit, nelze považovat za žalobní body (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 5. 2018 č. j. 6 Azs 88/2018-38, kde je s odkazem na rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 12. 2005 č. j. 2 Azs 92/2005 - 58 uvedeno, že výčet zákonných ustanovení, s nimiž má být napadené rozhodnutí dle názoru žalobkyně v rozporu, nelze považovat za žalobní body).
16. Žalobkyně namítala, že informace použité žalovaným nejsou aktuální a že měl být přesně a úplně zjištěn skutkový stav věci. Městský soud v Praze tuto námitku nepovažuje za důvodnou. Žalovaný zjistil skutkový stav věci dostatečně, žalobkyni umožnil uvést všechny podstatné skutečnosti, provedl pohovor, vypořádal se s dokumenty, které žalobkyně v průběhu správního řízení předložila, shromáždil dostatek podkladů vztahujících se k aktuální situaci na Ukrajině. Žalobkyně podala žádost o udělení mezinárodní ochrany dne

19. 4. 2021, žalobou napadené rozhodnutí bylo vydáno dne 12. 1. 2022. Ve správním spise se nachází zprávy o zemi původu žalobkyně, které jsou přiměřeně aktuální. Například nejnovější informace Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky ze dne 8. 8. 2020 „Hodnocení Ukrajiny jako bezpečné země původu“ je stará pouze 16 měsíců. Zdejší soud doplňuje, že například z usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 4. 2019 č. j. 9 Azs 410/2018-38, ve kterém kasační soud uvedl: „*K bezpečnostní situaci na Ukrajině NSS opakovaně konstatoval, že „na Ukrajině nelze ani dříve, ani v současné době klasifikovat situaci jako „totální konflikt“, neboť probíhající ozbrojený konflikt nedosahuje takové intenzity, že by každý civilista z důvodu své přítomnosti na území Ukrajiny byl vystaven reálnému nebezpečí vážné újmy. Nutno upozornit, že se jedná o konflikt izolovaný pouze na východní části Ukrajiny, přičemž jeho intenzita i v dotčených oblastech výrazně kolísá.*“ (viz usnesení ze dne 15. 1. 2015, č. j. 7 Azs 265/2014 - 17, dále srov. např. usnesení ze dne 31. 3. 2015, č. j. 4 Azs 15/2015 - 28; ze dne 30. 4. 2015, č. j. 9 Azs 13/2015 - 69; ze dne 17. 6. 2015, č. j. 6 Azs 86/2015 - 31; a ze dne 21. 2. 2019, č. j. 4 Azs 411/2018 - 26). Ozbrojený konflikt je navíc dlouhodobě omezen na Doněckou a Luhanskou oblast, zbytek země je plně pod kontrolou ukrajinské vlády.“ vyplývá, že situace na Ukrajině byla dlouhodobě neměnná, a proto bylo možné i zprávy staršího data považovat stále za aktuální. Zdejší soud k tomu dále odkazuje na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 9. 2019 č. j. 6 Azs 82/2019-25, ve kterém se uvádí: „*Nejvyšší správní soud se ve své judikatuře opakovaně vyjádřil k povinnosti zajistit, aby při posuzování žádostí o mezinárodní ochranu byly získávány přesné a aktuální informace z různých zdrojů, týkající se obecné situace v zemích původu žadatelů (viz rozsudek ze dne 4. 2. 2009, č. j. 1 Azs 105/2008 - 81, ze dne 20. 12. 2017, č. j. 10 Azs 310/2017 - 56, nebo ze dne 12. 7. 2018, č. j. 9 Azs 105/2018 - 42). Judikaturou tedy již byla řešena otázka aktuálnosti použitých informací o zemi původu. Konkrétní otázku, jak staré podklady (informace o zemi původu) lze považovat ještě za objektivní a aktuální, je třeba vždy posuzovat v závislosti na konkrétním případě, neboť jak správně konstatoval městský soud, zastaralost nelze posuzovat pouze na základě uplynutí času, ale je třeba ji posuzovat v závislosti na tom, zda nedošlo v mezidobí ke změně okolností.*“ Žalobkyně v průběhu správního řízení nezmínila žádné konkrétní skutečnosti, ze kterých by vyplývalo, že dokumenty o situaci na Ukrajině neodpovídaly v době vydání napadeného rozhodnutí aktuálnímu stavu.

17. Žalobkyni lze přisvědčit, že vnitřní přesídlení zahrnuje určité těžkosti a problémy. Judikaturou správních soudů pak bylo dlouhodobě konstatováno, že obecně možnost vnitřního přesídlení na Ukrajině byla možná a reálná, samozřejmě s ohledem na konkrétní situaci žadatelů (např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 2. 2021 č. j. 3 Azs 181/2020 - 64). Ohledně otázky vnitřního přesídlení ukrajinských státních občanů lze odkázat i na rozsudek NSS č. j. 4 Azs 99/2007 - 93, či rozsudek ze dne 28. 7. 2009, č. j. 5 Azs 40/2009 - 74. S ohledem na to, že konflikt na Ukrajině byl dlouhodobě lokalizován ve východní části země, žadatelům o mezinárodní ochranu z jiných částí obvykle nehrozilo vystavení vážnému a individuálnímu ohrožení života nebo tělesné integrity a nebyly u nich splněny podmínky pro udělení doplňkové ochrany (srov. např. usnesení NSS ze dne 31. 3. 2015, č. j. 4 Azs 15/2015 - 28, ze dne 30. 4. 2015, č. j. 9 Azs 13/2015 - 69, či ze dne 21. 2. 2019, č. j. 4 Azs 411/2018 - 26). V této souvislosti byla prejudikována i tzv. možnost vnitřní ochrany, resp. možnost vnitřního přesídlení (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 3. 2006, č. j. 4 Azs 164/2005 - 56, ze dne 23. 5. 2006, č. j. 4 Azs 336/2005 - 59, ze dne 3. 8. 2006, č. j. 6 Azs 307/2005 - 87, č. 978/2006 Sb. NSS). Žalobkyně přitom neuvedla žádné skutečnosti, které by nasvědčovaly tomu, že by byla vázána na jedno místo, je v produktivním věku a její ekonomická situace tak mohla být na celém území Ukrajiny

obdobná. Možnost vnitřního přesídlení do jiné oblasti Ukrajiny v případě žalobkyně nešla vyloučit.

18. Lze shrnout, že výše uvedené žalobní námitky v této věci v době vydání žalobou napadeného rozhodnutí nebyly důvodné a z jejich pohledu neshledal soud v postupu správního orgánu žádné pochybení.
19. Naproti výše uvedenému však zdejší soud musel při přezkumu napadeného rozhodnutí v souladu s čl. 46 odst. 3 procedurální směrnice a judikaturou Nejvyššího správního soudu (např. rozsudky ze dne 10. 8. 2017, č. j. 1 Azs 194/2017-30, nebo dne 15. 1. 2016, č. j. 5 Azs 20/2015-35) zohlednit okolnosti, které nastaly po vydání napadeného rozhodnutí. Zdejšímu soudu je totiž známo, že od 24. 2. 2022 na velké části území Ukrajiny po jejím napadení Ruskou federací probíhá mezinárodní ozbrojený konflikt. Zdejší soud zohlednil závěry vyjádřené v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 11. 2020, č. j. 1 Azs 288/2020-27, v němž Nejvyšší správní soud připustil, že mohou nastat určité zcela specifické situace, za nichž by byly soudy ve správním soudnictví povinny přihlédnout i k okolnostem nenamítaným žadatelem o mezinárodní ochranu, a to např. vypuknutí válečného konfliktu na celém území země původu žadatele o mezinárodní ochranu.
20. Zdejší soud má rovněž za to, že v současné době probíhající válečný konflikt na Ukrajině v důsledku jejího napadení Ruskou federací dne 24. 2. 2022 je skutečností dnes již obecně známou (tzv. notoriitou), kterou není třeba dokazovat.
21. Podle zdejšího soudu by návrat žalobkyně do země původu v současné době mohl být v rozporu s mezinárodními závazky, konkrétně pak se všeobecně uznávanou zásadou *non – refoulement*, bylo tak namístě žalobou napadené rozhodnutí zrušit. K tomu zdejší soud přiměřeně odkazuje na závěry uvedené v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 3. 2022, č. j. 1 Azs 36/2022-31.
22. Žalovaný se tedy v dalším řízení s ohledem na změnu bezpečnostní situace, ke které zdejší soud přihlédl, přestože nastala až po vydání napadeného rozhodnutí, zaměří na meritorní posouzení žádosti žalobkyně o udělení mezinárodní ochrany, a to i s přihlédnutím k závěrům uvedeným v tomto rozsudku výše.
23. Zdejší soud nepředjímá, jak žalovaný žádost žalobkyně o udělení mezinárodní ochrany meritorně posoudí, jakkoli důvodné obavy z vážného ohrožení života civilisty nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitrostátního ozbrojeného konfliktu svědčí (při splnění dalších podmínek) udělení doplňkové ochrany podle ust. § 14a ve spojení s ust. § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu.
24. Zdejší soud si je jistě vědom existence prováděcího rozhodnutí Rady EU č. 2022/382, kterým se stanoví, že nastal případ hromadného přílivu vysídlených osob z Ukrajiny ve smyslu čl. 5 směrnice 2001/55/ES, a kterým se zavádí jejich dočasná ochrana, a také ust. § 6 odst. 4 zákona č. 65/2022 Sb., o některých opatřeních v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaný invazí vojsk Ruské federace, podle kterého *podá-li cizinec, kterému byla udělena dočasná ochrana podle tohoto zákona, žádost o udělení mezinárodní ochrany nebo je-li v době podání žádosti o dočasnou ochranu podle tohoto zákona vedeno řízení ve věci mezinárodní ochrany podle zákona o azylu, řízení ve věci mezinárodní ochrany se přerušuje po dobu trvání dočasné ochrany podle tohoto zákona; o tom se*

učiní záznam do spisu ve věci mezinárodní ochrany. Cizinec není v postavení žadatele o udělení mezinárodní ochrany, nicméně to nemůže nic změnit na závěru soudu, že v současné situaci je nutné přihlédnout k nové bezpečnostní situaci v zemi původu žalobce.

25. Zdejší soud tedy ze shora uvedených důvodů napadené rozhodnutí žalovaného zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení podle ust. § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s., neboť s ohledem na aktuální situaci skutkový stav, který vzal žalovaný za základ napadeného rozhodnutí, vyžaduje rozsáhlé a zásadní doplnění.
26. Výrok o nákladech řízení je odůvodněn § 60 odst. 1 s. ř. s., když žalobkyně byla ve věci úspěšná, avšak žádné prokazatelné náklady řízení jí nevznikly a ani žádné neúčtovala. Žalovaný ve věci úspěšný nebyl, právo na náhradu nákladů řízení tak nemá. Z uvedených důvodů soud ve druhém výroku žádnému z účastníků nepřiznal právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v ust. § 103 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 26. dubna 2023

JUDr. Marcela Rousková
samosoudkyně